

ОСНОВНИ СУД У НОВОМ САДУ	
Предато лично, поштом препоручено	Рпо
Обично дана	
Примерака	привога
ПРИМЉЕНО 02. 07. 2014	
Таксирано са _____ дин.	Без таксе
Мањак таксе _____ динара	
Број _____	Потпис _____
Време: _____	

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ	
Предато поштом	време _____
Лично	Пример _____
ПРИМЉЕНО 23. 06. 2014	
Примљено таксе _____ дин.	Црвена _____
Мањак таксе _____ дин.	Црвена _____
БРОЈ _____	261

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
 Рев 1210/2013
 11.12.2013. године
 Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Миломира Николића, чланова већа, у спору тужиоца Црнобрња Пера из Новог Сада, Ул. 1.300 каплара бр. 18, чији је пуномоћник Живко Остојић, адвокат из Новог Сада, против туженог Фонда за социјално осигурање војних осигураника из Београда, Ул. Крунска бр. 13, чији је пуномоћник Љиљана Продановић, адвокат из Новог Сада, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж. 3492/11 од 12.12.2012. године, у седници одржаној 11.12.2013. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Вишег суда у Новом Саду Гж. 3492/11 од 12.12.2012. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Новом Саду Гж. 3492/11 од 12.12.2012. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П. 59294/10 од 16.06.2011. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П. 59294/10 од 16.06.2011. године, ставом првим изреке одбијен је приговор стварне ненадлежности тог суда. Ставом другим изреке тужбени захтев је усвојен. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име материјалне штете због мање исплаћених месечних износа припадајуће пензије за период од 01.01.2008. године до

31.10.2010. године, износ од 145.599,45 динара са законском затезном каматом од 31.03.2011. године до исплате. Ставом четвртим изреке обавезан је тужени да тужиоцу плати 73.920,00 динара на име трошкова парничног поступка.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Гж. 3492/11 од 12.12.2012. године жалба туженог је делимично усвојена и првостепена пресуда укинута у делу којим је досуђена главница од 31.208,05 динара (која представља углавничену законску затезну камату до 31.03.2011. године), у делу којим је досуђена законска затезна камата на главницу од 145.599,45 динара почев од 31.03.2011. године и у погледу одлуке о трошковима парничног поступка, и у том делу предмет је враћен на поновни поступак, док је у преосталом побијаном делу којим је досуђена главница од 114.391,40 динара и којим је одбијен приговор стварне ненадлежности суда, жалба туженог одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Против правоснажне пресуде донесене у другом степену, тужени је изјавио ревизију због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се сматра изузетно дозвољеном применом члана 395. ЗПП.

Решењем РЗ. 119/13 од 16.10.2013. године Апелациони суд у Новом Саду предложио је Врховном касационом суду одлучивање о ревизији туженог применом члана 395. ЗПП, ради уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд је прихватио да одлучује о ревизији туженог као изузетно дозвољеној, јер постоји потреба за уједначавањем судске праксе применом члана 395. ЗПП, с обзиром да је тужени уз ревизију доставио одлуку Апелационог суда у Новом Саду Гж. 3344/2012 од 24.10.2012. године у којој је у истој правној ситуацији одлучено другачије него у побијаној одлуци и одлукама Вишег суда у Нишу (Гж. 1535/11 од 14.06.2011. године), Вишег суда у Сомбору (Гж. 671/11 од 10.08.2011. године) и Вишег суда у Новом Саду (Гж. 3687/11 од 15.05.2012. године).

Одлучујући о ревизији у смислу члана 399. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 125/04 и 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се указује да је почињена битна повреда парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 2. ЗПП, јер је суд одлучивао о предмету спора који не спада у надлежност судова опште надлежности, већ у надлежност управних органа, односно Управног суда. Ревизијски суд је нашао да су ови наводи неосновани, зато што је предмет спора новчано потраживање по основу накнаде материјалне штете због неправилног и незаконитог рада органа правног лица, што је грађанскоправни спор за који је надлежан основни суд у

смислу члана 22. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11 и 101/13).

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу је решењем туженог признато право на старосну пензију. Тужени је у 2007. години извршио усклађивање вредности бода за обрачун пензија повећањем за 3,2% од 01.07.2007. године – вредност бода 9,02. Тужени је извршио усклађивање војних пензија за 4,21% од 01.01.2008. године – вредност бода 9,40. Пензије за војне пензионере у току 2008. године редовно су усклађиване, као пензије корисника осигурања код РФ ПИО, изузев ванредног усклађивања за 11,06%. Да је пензија тужиоца усклађена за 11,06% тужилац би за период од 01.01.2008. до 31.03.2011. године примио више 114.391,40 динара.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев за исплату накнаде материјалне штете од 114.391,40 динара, с обзиром на одредбу члана 172. Закона о облигационим односима.

Врховни касациони суд је нашао да се ревизијом туженог основано указује да је због погрешне примене материјалног права чињенично стање непотпуно утврђено.

Одредбом члана 261. Закона о Војсци Југославије („Службени лист СРЈ“ бр. 43/94, 28/96, 44/99, 74/99, 3/02 и 37/02; „Службени лист СЦГ“ бр. 7/05 и 44/05) било је прописано да се пензије усклађују у односу на плате професионалних војника и да прописе о усклађивању пензија доноси савезни министар за одбрану. Наведена законска одредба престала је да важи на основу члана 197. став 2. Закона о Војсци Србије („Службени гласник РС“ бр. 116/07, 88/09 и 101/10) који је ступио на снагу 01.01.2008. године.

Одредбом члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије прописано је да се усклађивање износа пензија војних осигураника остварених до дана ступања на снагу овог закона, као и пензија остварених по ступању овог закона на снагу, врши по динамици и на начин утврђен законом којим се уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Одредбом члана 75. став 1. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ бр. 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12 и 62/13) прописано је да уколико просечан износ пензије корисника у осигурању запослених исплаћене за претходну годину износи мање од 60% од износа просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике у претходној години, пензије ће се ванредно ускладити од 1. јануара текуће године, за проценат којим се обезбеђује да се износ просечне пензије за претходну годину корисника у осигурању запослених доведе на ниво од 60% просечне зараде без пореза и доприноса исплаћене у претходној години.

Решењем Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање бр. 181-431/08 од 25.01.2008. године („Службени гласник РС“ бр. 20/08) извршено је ванредно усклађивање пензија, вредности општег бода и новчаних накнада од јануара 2008. године и одређено да се пензије усклађују за 11,06%, а исплата ће се вршити од 01.01.2008. године.

Врховни касациони суд је нашао да су правилно нижестепени судови на основу наведених законских одредаба и решења Републичког фонда ПИО закључили да је тужени неосновано ускратио тужиоцу усклађивање односно повећање пензије за 11,06%. Наиме, од 01.01.2008. године пензија тужиоца као војног осигураника требало је да буде усклађена на исти начин, под истим условима и у истој висини као и пензија корисника у осигурању запослених. Стога је правилна оцена нижестепених судови да је због неусклађивања пензије тужилац претрпео материјалну штету у висини разлике између примљене и пензије обрачунате уз повећање од 11,06% коју је тужени дужан да надокнади. Кад је у питању висина разлике судови су на основу налаза о вештачењу утврдили да износи 114.391,40 динара (главница потраживања за период од 01.01.2008. до 31.03.2011. године) колико су и досудили. Међутим, у налазу о вештачењу (тачка 4.8) вештак Милојко Бубњевић је навео да је тужени извршио усклађивање војних пензија почев од 01.01.2008. године за 4,21% чиме је повећана вредност бода са 9,02 на 9,40. Одлука о усклађивању војних пензија за 4,21% објављена је у „Службеном војном листу“ број 13 од 20.03.2008. године, а према њој новчана вредност бода за обрачунавање пензија и других новчаних накнада корисника војних пензија од 01.01.2008. године износи 9,40. Иако није било спорно између парничних странака да је тужиоцу од 01.01.2008. године исплаћивана пензија са тим увећањем, односно према вредности бода 9,40, судови ту околност нису ценили у односу на износ тражене накнаде материјалне штете, а према цитираној одредби члана 193. став 1. Закона о Војсци Србије усклађивање износа пензија војних осигураника врши се по динамици и на начин утврђен за кориснике пензија у осигурању запослених, што подразумева и идентичан проценат ванредног усклађивања.

На основу члана 407. став 2. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке решења.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду изнето у овом решењу и донети закониту одлуку о тужбеном захтеву.

**Председник већа-судија
Весна Поповић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**

ЗС

